

MONIKA-EVELIN LIIV

Õige on tehnika, mis lähtub hääle omadustest. Siis kõlab häääl loomulikult ja kaunitilt ükskõik millisel laval, ükskõik millises teatris või kontserdisaalis. Kõigepealt tuleb teha endale selgeks, mida tahad, ja leida hea õpetaja. See ei ole kerge. Aga isegi katse-eksituse meetodil võid sattuda inimesele, kes tunnetab sinu hääält, selle võimalusi ning suudab aidata. Kui mõni instrumentalist hakkab õpetama vokaaltehnikat, ei tule sellest midagi head. Instrumentalist võib aidata vaid muusikalisest aspektist, sekkumata vokaaltehnikasse, ütleb Monika-Evelin Liiv laulmise ja laulutehnika kohta.

Noor eesti metsosopran Monika-Evelin Liiv võib esimesest hetkest ausa ja tõsise suhtumisega kunsti, millega tegeleb. Kohtusime Aix-en-Provence'i ooperifestivalil 2003. aastal ning oleme sellestpeale päris tihedalt suhelnud. Ta on õppinud laulmist Tallinna Georg Otsa nimelises Muusikakoolis, Leedu Muusikaakadeemias, Eesti Muusikaakadeemias; võtnud osa Maria teatri noorte lauljate suveakadeemia kursustest Mikkelis ja mitmest meistrklassist Irina Gavrilovici, Maria Acda, Larissa Gergieva, Hartmuth Hölli, Maria Cleva, Vladimir Atlantovi ja Jeffrey Goldbergi juhendamisel.

Monika on pälvinud teise koha lauljate võistlusel „Studio Bel Canto“ Malmös 2006 ja kolmanda koha Mart Saare lauluvõistlusel 2002; ta on olnud Peterburi Rimski-Korsakovi-nimelise ooperi-

lauljate võistlusel ja Kaliningradi rahvusvahelise kammerlaulu võistluse „Amber Nightingale 2004“ („Merevaigu ööbik“) semifinalist. Tema rollide loetellu kuuluvad Flora („La traviata“), Häääl ülalt („Parsifal“), Bajadeer ja Sündimata lapse häääl („Naine ilma varjuta“) ja Flora („La traviata“) Soome Rahvusoooperis, Polina („Padaemand“) Rahvusoooper Estonias jt. Ta on esinenud kontserdilauljana Eestis, Soomes, Prantsusmaal, Leedus, Rootsis ja Venemaal.

Tänu vilkale otsivale vaimule ning tohutule töövõimele on Monika lauljana arenenud meeletu kiirusega. Kõva töö ei ole jäänud tulemusteta: septembris 2007 ühineb ta *Jette Parker Young Artist Program*'iga Londoni Royal Operas, millega kaasnevad ühtlasi solistiroolid Covent Gardeni laval, töö käib põhimõttel „ilma veeta pole võimalik õppida ujuma“. Parimad teadmised tuleb omandada parimatelt meistritelt ja praktikas. 14. jaanuaril 2008 debüteerib Monika Covent Gardenis Florana „La traviatas“, sellele järgneb Teine daam „Võluflöödis“. Ühtlasi valmistub ta laulma dublandina Olgat „Jevgeni Oneginis“, Mercédèsi „Carmenis“ ja Drüaadi Richard Straussi ooperis „Ariadne Naxosel“.

Kui Teater. Muusika. Kino tegi ettepaneku Monikat küsitleda, kavandasin järgmise intervjuu struktuuri: Tõrva lauluringist Covent Gardeni solistik. – Mida eeldab laulmine „suurtel lavadel“ lisaks heale häälematerjalile, millist laa-

Monika-Evelin Liiv augustis 2007.

di vokaaltehnikat? – Soovitusi noortele lauljatele, kes alles hakkavad planeerima tipplaulja karjääri.

Palun räägi oma senisest elukäigust. Mis andis sulle pisikeses Tõrva linnas impulsi jõuda sinna, kus oled praegu?

Ma ei ütleks, et just pisike Tõrva linn oleks andnud mulle impulsi nii kaugele jõuda. Tõrvas olen sündinud ja kasvanud, seal on mu vanemad, sõbrad ja tuttavad, see on linn, kus mulle meeldib puhata, kus tunnen end hästi. Eestis oli raske arendada end professionaalsel tasemel, sellepärast pidin otsima võimalusi mujalt.

Aga ikkagi, külastades sinu ja sinu venna Roland Liivi kontserti Tõrva kirik-kammersaalis, jäi mulje, et su lapsepõlvekeskkond, inimesed, kes Tõrva muusikakultuuri arendavad, on olnud väga toetavad, soojad ja sõbralikud. Kas see mulje on petlik?

See kõik on õige. Tõrva on minu kodulinn ja sealsed inimesed on mind alati väga toetanud. Tean, et nad armastavad mind väga.

Seda ma tahtsingi kuulda, just nii-sugune mulje tookord Tõrvas jäi!

Oleme nüüd ausad, Tõrva linn ja Helme vald on mind materiaalselt palju toetanud, mina aga olen neile vist tõestanud, et see pole mahavisatud raha. Usun, et neil on sellepärast minu üle väga hea meel.

Palun räägi oma õpingutest Tallinnas. Kes olid sinu õpetajad, mida sa neilt õppisid?

Õpingute aeg Tallinnas oli minu jaoks raske. Tundsin pidevalt, et pean tegelema kõige muuga, vokaali arendamisele jäi väga vähe aega. Ei ole saladus, et paralleelselt õppida ja töötada on väga raske.

Minu esimene õpetaja ja õieti mu avastaja oli Maie Kala Tõrva laulustuudios. Ilma temata minust muusikut saanud ei oleks. G. Otsa nimelises Muusikakoolis õppisin Tõnu Bachmanni ja Eesti Muusikaakadeemias Mati Palmi juures. Tõeliselt sain laulmisega tegelema hakata alles Soomes, sest ei pidanud enam vabal ajal tööle käima. Pühendusin täielikult oma vokaaltehnika arendamisele ja muusikalisele enesetäiendamisele.

Mida õppisid Soomes ja mujal välismaal. Kes olid õpetajad ja mida uut neilt said?

Muusikalistes küsimustes, fraasi, teksti, mõtte kujundamisel on mind palju aidanud minu abikaasa, pianist Dmitry Pavlov. Arvan, et ilma temata ei oleks ma nii kaugele jõudnud, ta on teinud minuga väga suure töö. Soomes olen osalenud mitmel meistrikursusel. Näiteks 2006. aasta sügisel täiendasin end Metropolitan Opera peakontsertmeistri Jeffrey Goldberg juures, kes õpetab igal aastal Soome Rahvusooperis.

Eeldusel, et inimesele on antud hääl ja musikaalsus, millist vokaaltehnikat eeldab laulmine „suurtel lavadel“?

Sellist, mille abil saavutad, et kuulajateni jõuab sinu looduslik hääl. Väga raske on leida ühist kooli, sest igal inimesel on individuaalne häälematerjal. Seejärel peab igaüks leidma tee lavale ise.

Häälematerjal on paljudel ja enamasti hea, tõeliselt viletsat häält kohatab ju haruharva. Samuti ei jää puudu tahtmisest ega artistlikkusest. Ometi – laulma hakkavad vähesed, järelikult peab küsimus olema tehnikas. Kui võimalik, palun püüa leida siin mingi ühine nimetaja.

Nõukogude ajal oli probleemiks, et piirid olid kinni ja ei olnud võimalust sõita välismaale õppima. Praegu peaks

Monika abikaasa Dmitry Pavloviga.
Harri Rospu fotod

olema lihtsalt tahtmine õppida Euroopas ja tuleks leida endale toetaja, kes sind materiaalselt aitab. Siiski, tegelikuses ei ole see kerge. Soovitan osaleda võimalikult palju konkurssidel, meistrikursustel. Näha, milline on lauljate tase ja laulukultuur Euroopas, võrrelda, kas see on samaväärne Eestis nõutavaga.

Paljud eesti lauluõpetajad loovad õpilasele illusiooni, et lauljal oleks justkui aega küllalt. Tegelikult on aga teisiti: teatrites otsitakse noori lauljaid, konkursid on alla kolmekümnele. Kui vanalt tuleks sinu meelest lavale pürgida?

Nii vara, kui võimalik. Peab olema ettevaatlik, mõtlema, millise rolliga alustad. Mitte laulda liiga raskeid, alustada väikestest rollidest, mis sobivad sinu häälele, ja kindlasti hinnata oma võimalusi: kas saad hakkama või mitte. Arvan, et laulja karjäär peab algama kindlasti enne kolmekümnendat eluaastat.

Mida aga soovitada neile eesti noortele, kes alles soovivad lauljaks saada? Kuhu oleks otstarbekas kõigepealt pöörduda, kust leida kompetentne õpetaja esimeste sammude juhendamisel? Kui vanalt on õige aeg laulmisega tõsisemalt tegelema hakata?

Alustada õpinguid Eesti Muusikaakadeemias ja kohe, kui on võimalus, minna vahetusüliõpilasena Euroopasse. Eks siis ise näed, pead katsetama mitmesuguseid võimalusi. See, mis teisele sobib, ei tähenda, et see ka sinule sobib, jne. Laulmisega alustada tõsisemalt pärast gümnaasiumi lõpetamist.

Küsinud ANDRUS KALLASTU